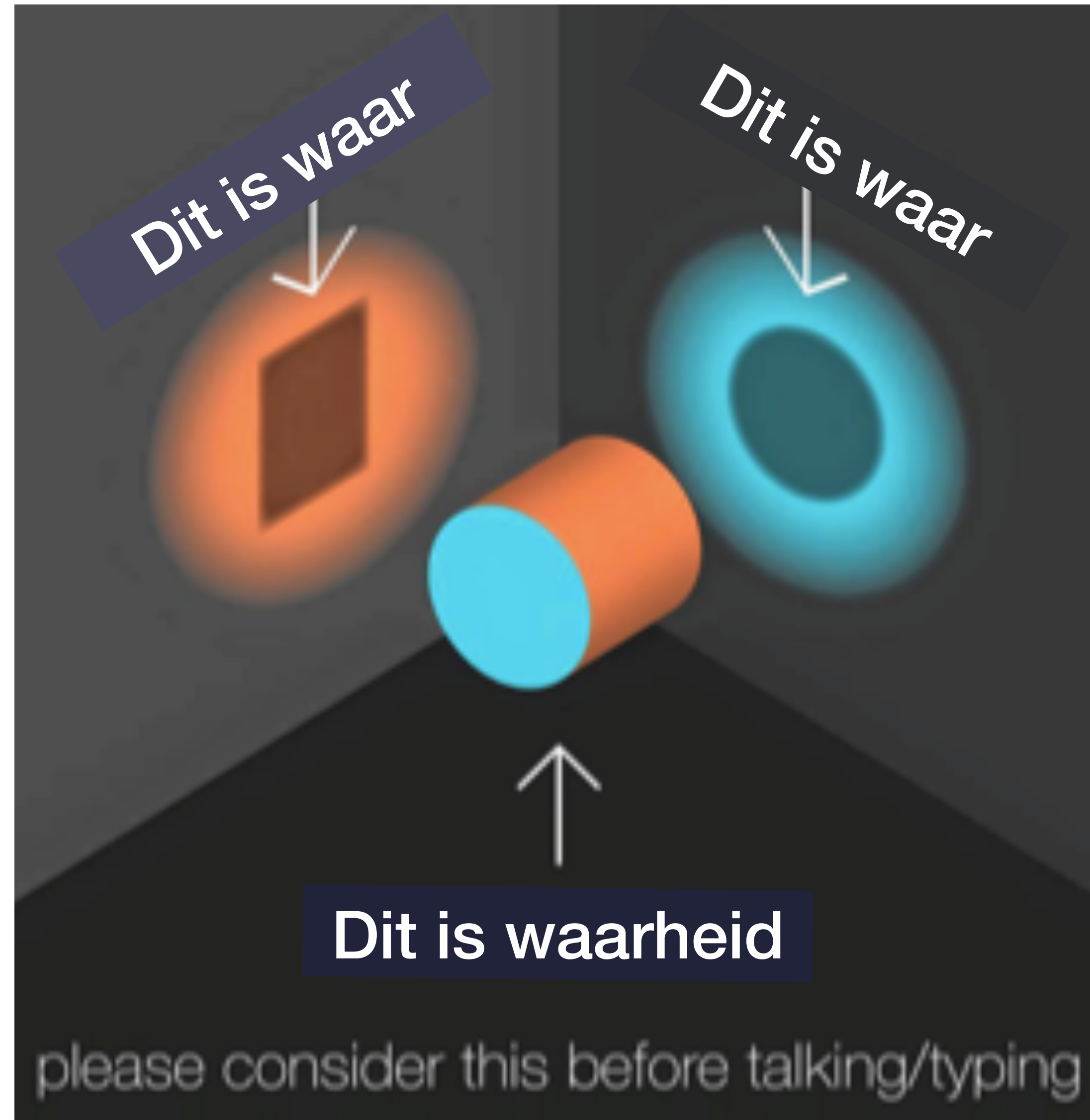

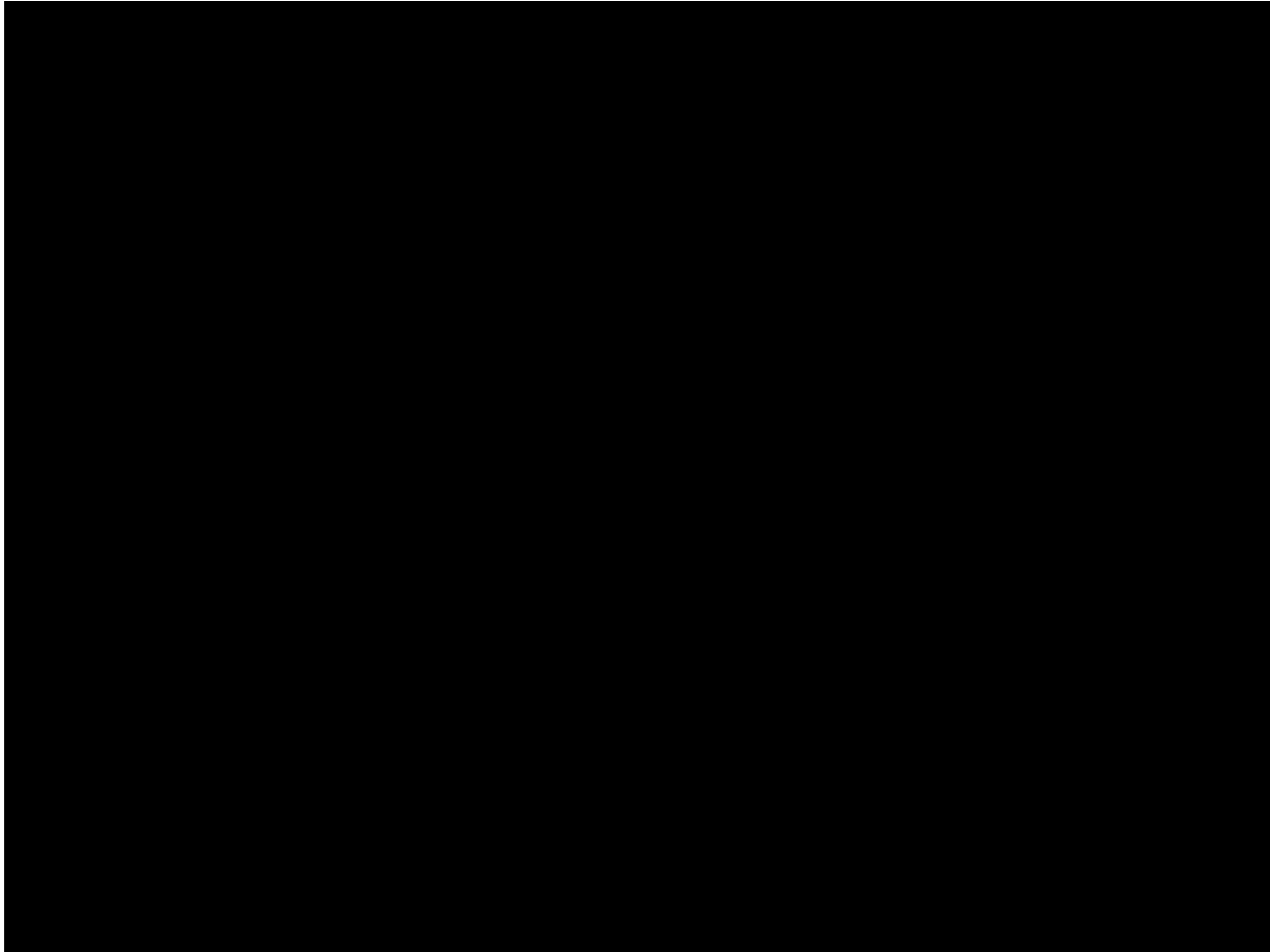
Context

Overzicht van deze studie

- Er zijn veel manieren waarop we een verkeerd idee kunnen krijgen wat een tekst in het algemeen en de Bijbel specifiek ons wil meegeven.
- Sterke wil om Gods Torah te houden, en daardoor streng afgebakende grenzen te creëren >> argwaan tegen buitenstaanders en heersers.
- Plaats, tijdstip en welke groep(en) meespelen is van belang.

Attentietest

Enkele vragen:

- Viel Paulus van een paard bij zijn eerste ontmoeting met Yeshua?
- Is Adam in het hof van Eden gemaakt?
- Bezochten 3 wijzen Yeshua bij Zijn geboorte?
- Was Yeshua een timmerman?
- Werd Jonah door een walvis opgeslokt?
- Hebben engelen vleugels?
- Zongen engelen bij Yeshua's geboorte?
- Lachte men Noach uit bij de bouw van de ark?
- Zondigde Eva door in een appel te bijten?
- Was Maria Magdalena een hoer?
- **Zien jullie hoeveel zaken we eigenlijk blind aan-nemen/namen?**

- Beste Corne
- Nou, het was geweldig om weer van je te horen, en ik kan niet wachten tot we op bezoek komen! Het lijkt een eeuwigheid sinds we in Breda waren
- Ik was zo geschokt toen ik hoorde dat Charlie naar de gevangenis ging! Maar, toen ik erover nadacht, toch niet echt verassend- hij was altijd vreemd in de buurt van kinderen, nietwaar? Misschien kan hij de zaken ten goede veranderen. Geef me zijn adres zodat ik hem een bijbel kan sturen. We bidden voor hem.
- Wat Charlene betreft, ben ik het ermee eens dat ze mannen niet moet onderwijzen! Laat de mannen het doen. Het zou totaal ongepast zijn als ze deel uitmaakte van zoiets. Haar hart is op de goede plek, maar ze zou beter af zijn met vrouwen en kinderen.
- Beste wensen, Je broeder Paul

Vragen naar aanleiding van deze brief:

- In welk land bevind Corne zich?
- Wat is er met Charlie?
- Waarom heeft hij een Bijbel nodig?
- Waarom kan Charlene mannen geen les geven?
- Het antwoord zou moeten zijn: GEEN IDEE, ik heb te weinig context....

- Hoe gaat het met jullie in Ohio? Iedereen hier mist je.
- Je zult het niet geloven, maar kun jij je Charlie de kinderdienstleider nog herinneren? Hij bleek dat helemaal geen fijne taak te vinden en deed het enkel om zijn ouders een plezier te doen. Nu heeft hij een baan gevonden als gevangenis pastoor en dit vind hij geweldig!
- Maar er is iets wat me daarbij niet lekker zit en ik wil jouw oprechte mening horen. Zijn zus Charlene, weet je wel die met dat hart van goud wat iedereen vertrouwd. Zij wil daar ook gaan werken samen met Charlie. Ik geloof niet dat dit een goed idee is aangezien ze in ieder zielig verhaal trapt en daarmee in grote problemen kan komen. Haar zuster Helen doorziet alles en heeft een dikke huid, maar Charlene is niet geschikt voor gevangenis werk bij mannen.
- Ze heeft ook een baan aangeboden gekregen bij een opvanghuis voor vrouwen (met kinderen) en ik denk dat ze daar veel beter op haar plek zit.
- Ze neemt jouw mening altijd heel serieus dus zou jij haar kunnen adviseren?

Vragen naar aanleiding van deze brief:

- In welk land bevindt Corne zich? >> USA niet Nederland...
- Wat is er met Charlie? >> Kinderleider is niets voor hem hij is geen pedo...
- Waarom heeft hij een Bijbel nodig? >> Voor werk niet bekering...
- Waarom kan Charlene mannen geen les geven? >> Te naïef, meer voor Helen...

Voorgaande voorbeeld is natuurlijk voor alle brieven van Paulus
direct van toepassing

Brieven in die tijd

- Papier (en een schrijver) was duur dus de gemiddelde lengte van een brief was 87 woorden.
- 3 Johannes heeft er 222,
- Paulus zijn langste brief was Romeinen 7111 en gem 2493...
- Dit zou neerkomen op zo'n € 30.000,- voor een "N.T."

Sinaiticus
38-35 cm

Israeli Forces Kill Palestinian Teenager in West Bank

versus

**Israeli officer kills stone-throwing
Palestinian youth in West Bank**

Na herhaalde waarschuwingen en waarschuwingsschoten in de lucht...

&

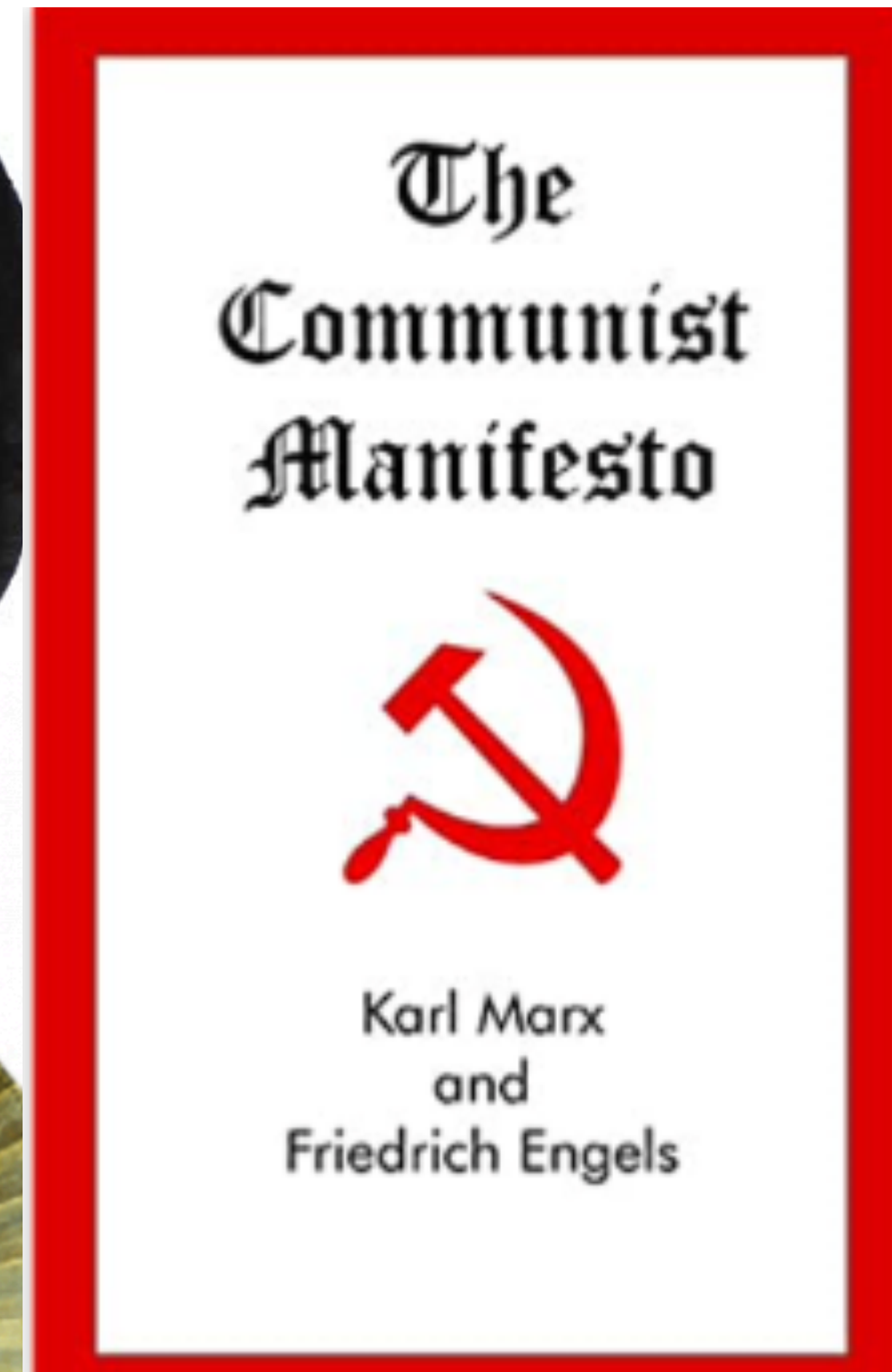

of

Willemski van Oranski

Misleiding...

Torah

of

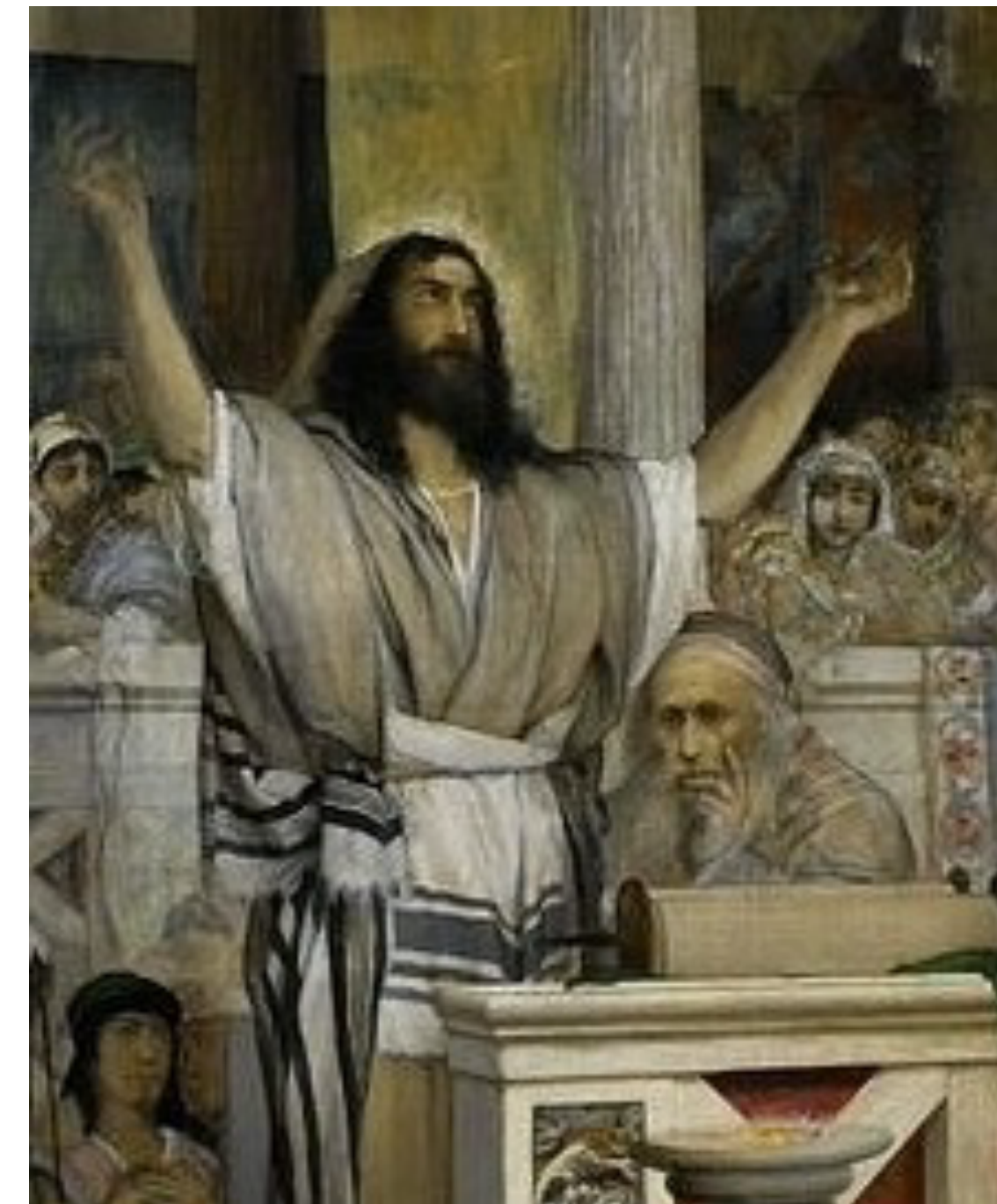
Torah

Enkele vragen:

- Was het verzet in 2e Wereldoorlog een groep helden of terroristen?
- Waren IRA vrijheidsvechters of terroristen?
- Was Willem van Oranje een held of een terrorist?
- Was Balthasar Gerards een held of een terrorist?
- Waren de Makkabeeën helden of terroristen?
- Waren de zeloten helden of terroristen?
- Hangt af van wie je het vraagt (en dus wie het opschrijft)...
- Hangt het ook af van of je succesvol was of niet?
- Uitgangspositie, geloof, levensbeschouwing is van belang.

OF

Voor wie is de boodschap.

- Want Door zijn genade bent u nu immers gered, dankzij uw geloof. (**Efe 2:8**)
- Dit is een goede boodschap voor iemand die zich zojuist (voor de eerste keer) echt door de Heilige geest veroordeelt voelt voor al zijn/haar zonden.
- Dit is een zeer slechte boodschap voor een lauwe “christen” die zijn/haar zondes (binding aan de wereld) graag wil behouden.
- Aan wie schrijft Paulus zijn brieven...?

Betekenis

- Ik ben om 16.00 uur aangereden.
- Betekend in Limburg/Brabant: Ik reed om 16.00 uur weg.
- Betekend in het Noorden: Ik heb om 16.00 uur een ongeluk gehad.
- Zelfde land, zelfde tijd, zelfde taal...
- Ik volg de Farizeïsche halacha.
- Betekende (toen) in de Galilee dat je: op Shabbat, graan mag plukken en kaf afwrijven mits je dit laatste doet met je palmen en niet je vingers.
- Betekende (toen) in Jeruzalem dat je: dit op Shabbat niet mocht.

Wat is voedsel?

- Kannibaal : mens, spin, aap, paard, varken, koe, ei, planten
 - Aziaat : spin, aap, paard, varken, koe, ei, planten
 - Afrikaan : aap, paard, varken, koe, ei, planten
 - Europeaan : paard, varken, koe, ei, planten
 - Amerikaan : varken, koe, ei, planten
 - Israëliet : koe, ei, planten
 - Vegetariër : ei, planten
 - Vegan : planten
-
- Dus afhankelijk van wie je vraagt (en wanneer) verandert de definitie van voedsel.

Wie heeft het wanneer en waar geschreven

- Welke periode (in iemands leven) speelt het zich af:
- Als ik jullie in 2011 had geschreven dat we Gods Wet dienden te houden uit liefde, dan bedoelde ik er (inhoudelijk) iets anders mee dan dat ik jullie dan nu.
- Exact dezelfde woorden, persoon, (woon)gebied & Bijbel maar:
- een andere inhoudelijke betekenis. >> voortschrijdend inzicht.
- Let eens op de woorden van bv Johannes in zijn brieven die later zijn geschreven...

Gezegdes / Spreekwoorden

- Hij was de aardappels aan het afgieten.
- Letterlijk of Hij was aan het plassen?
- Als je oog kwaadaardig is? (Mat 5:23 , Spr 22:9 , 23:6, 28:22)
- Gierig / mensen niet iets gunnen.

Context 1 - algemeen:

Advanced Dutch

hè hè

hé hé

ho ho

ja ja (quickly)

ja ja (slowly)

zo zo

poe poe

nou nou

nou (slowly)

ja, doe!

- Eindelijk.
- Wacht even.
- Wacht even.
- Haast me niet.
- Ik geloof je niet.
- Wat zeg je nu.
- Indrukwekkend.
- Redelijk indrukwekkend.
- Dat betwijfel ik.
- Echt niet.

Brieven in die tijd

Geen Hoofdletters
Geen punten en komma's
Geen afzonderlijke woorden

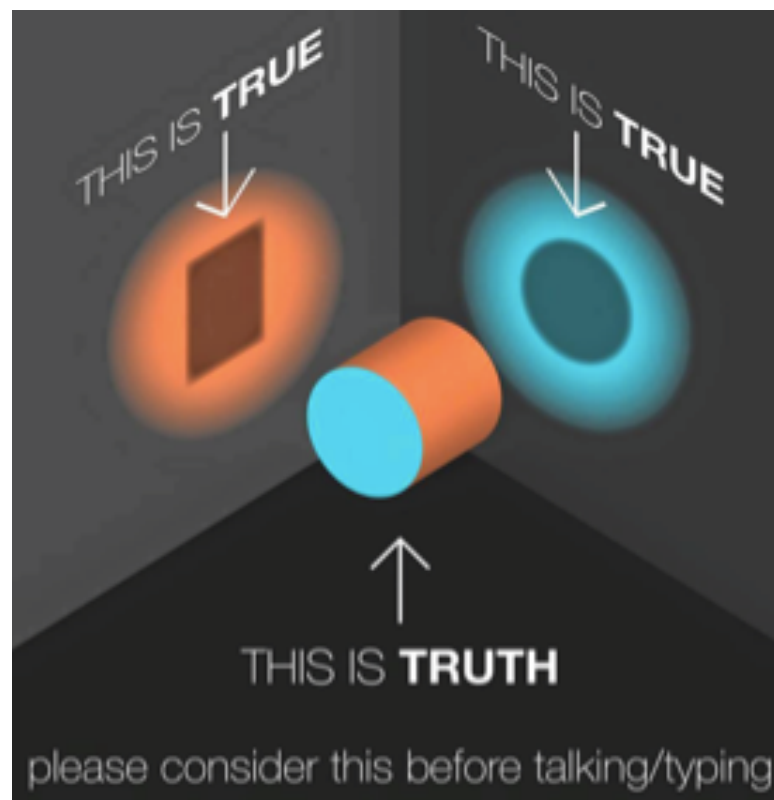
brieven in die tijd geen hoofdletters geen punten en komma's geen afzonderlijk e woorden verdernatuurlijk geen klemtoon en geen typemachine om te zorgen dat alle letters duidelijk leesbaar zijn

“Ik zei niet hij heeft dit geld gestolen.”

- 1) **IK** zei niet...
 - 2) Ik **ZEI** niet...
 - 3) Ik zei **NIET**...
 - 4) ...niet **HIJ**...
 - 5) ... hij **HEEFT** dit...
 - 6) ...heeft **DIT** geld
 - 7) ...hij dit **GELD**...
 - 8) ...dit geld **GESTOLEN**...
 - 8 woorden en 8 betekenissen afhankelijk waar je de klemtoon legt.....
	Jij zei het.
	Ik schreef het.
	Ik heb niets gezegd.
	Zij heeft het gestolen.
	Hij gaat het nog doen .
	Het was dat andere geld.
	Het waren sieraden .
	Hij leende het.
- Bijvoorbeeld **Luk 23:43**
 - Voorwaar ik zeg u, heden zult u met mij in het paradijs zijn.
 - Voorwaar ik zeg u heden, u zult met mij in het paradijs zijn.
 - Welke kommaplaats uiteindelijk juist is laat ik in het midden, maar
aan de hand van **ALLEEN Luk 23:43** kun je het niet vaststellen.

Belang context algemeen

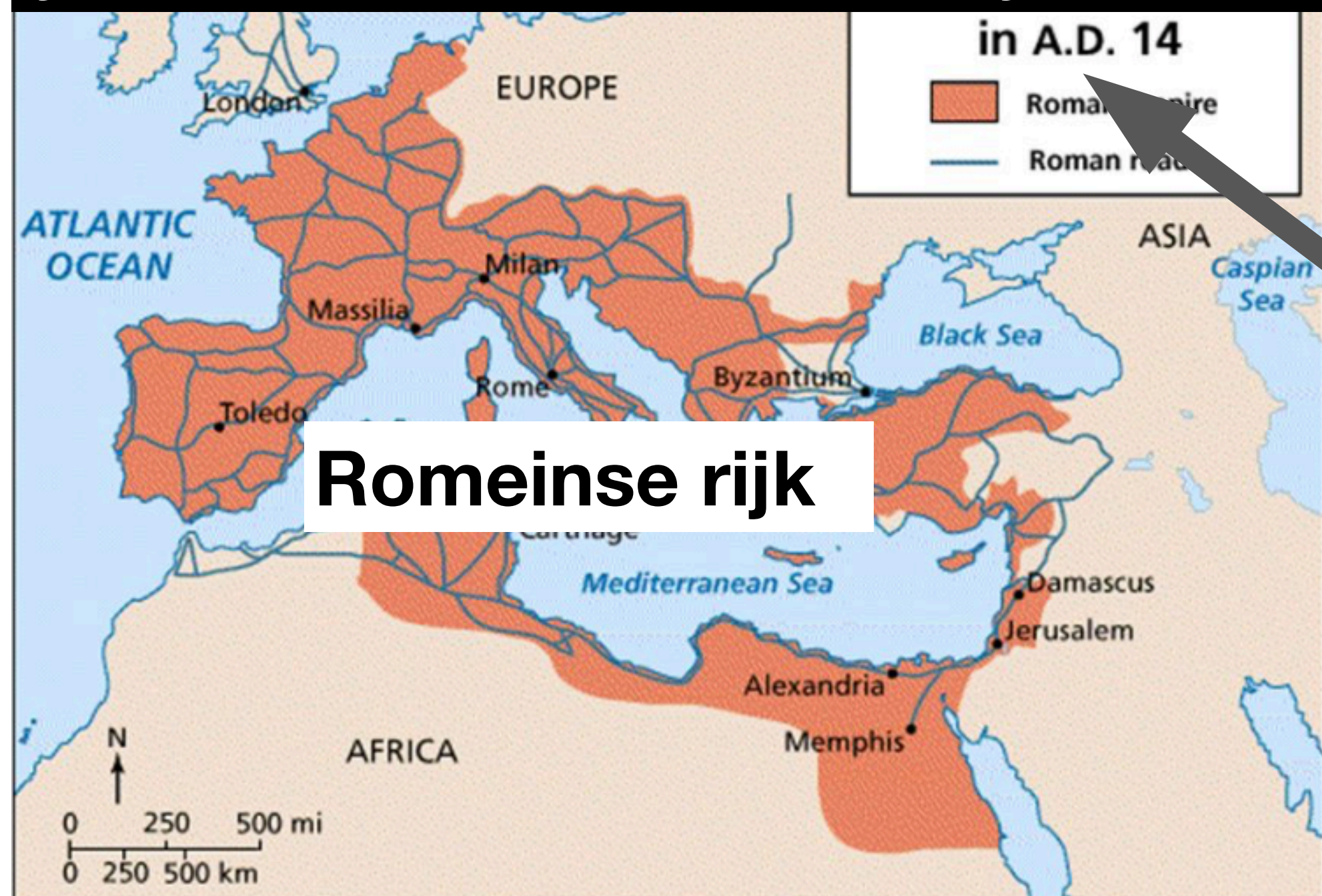
- Er zijn veel manieren waarop we een verkeerd idee kunnen krijgen wat een tekst in het algemeen en de Bijbel specifiek ons wil meegeven;
- ben je daarvan bewust!!

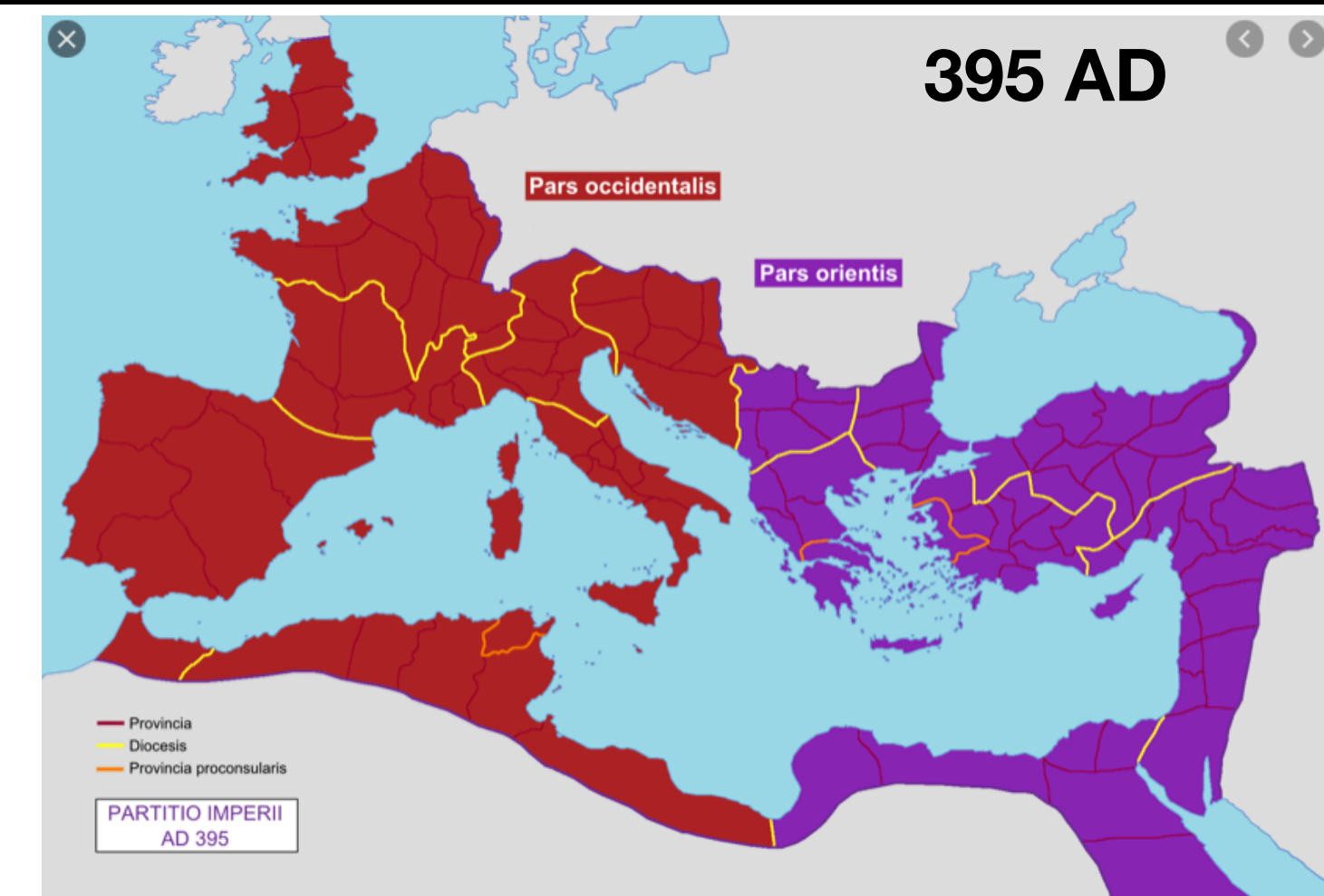
Context: Intertestamentische periode

ijzeren benen / verschrikkelijke beest

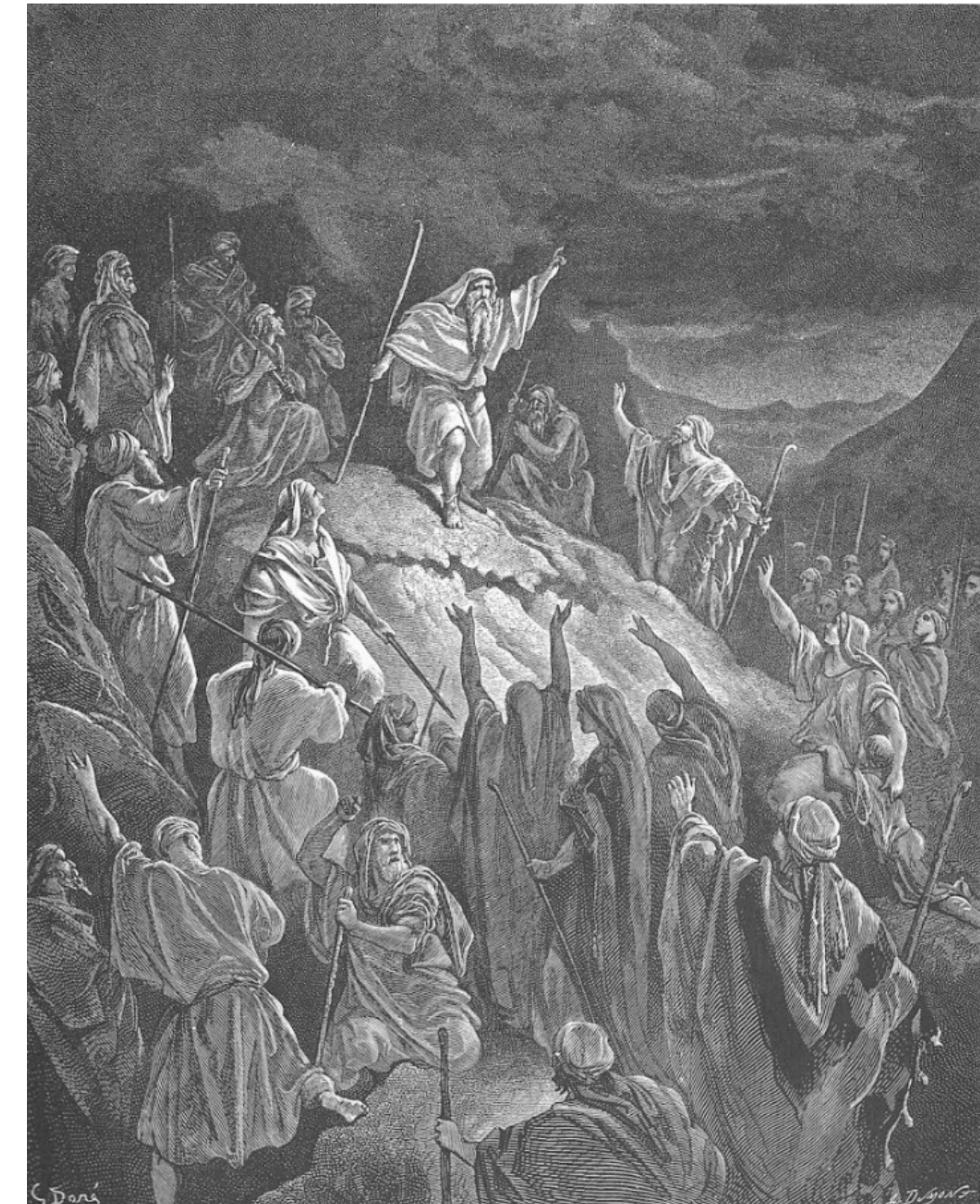

ijzeren benen / verschrikkelijke beest

Religieuze onderdrukking

- Niet houden van Shabbat leidt tot Babylonische ballingschap (2 Kro 36:20-21).
- Antiochus IV stelt de eerste religieus gemotiveerde staatsterreur in:
- Offert een varken in Yahweh's Tempel.
- Samenkomen voor gebed is illegaal.
- Shabbat vieren is illegaal.
- Bezit v/d Schrift is illegaal.
- Besnijdenis is illegaal.
- Kosher eten is illegaal.
- Afgoden offers brengen verplicht.

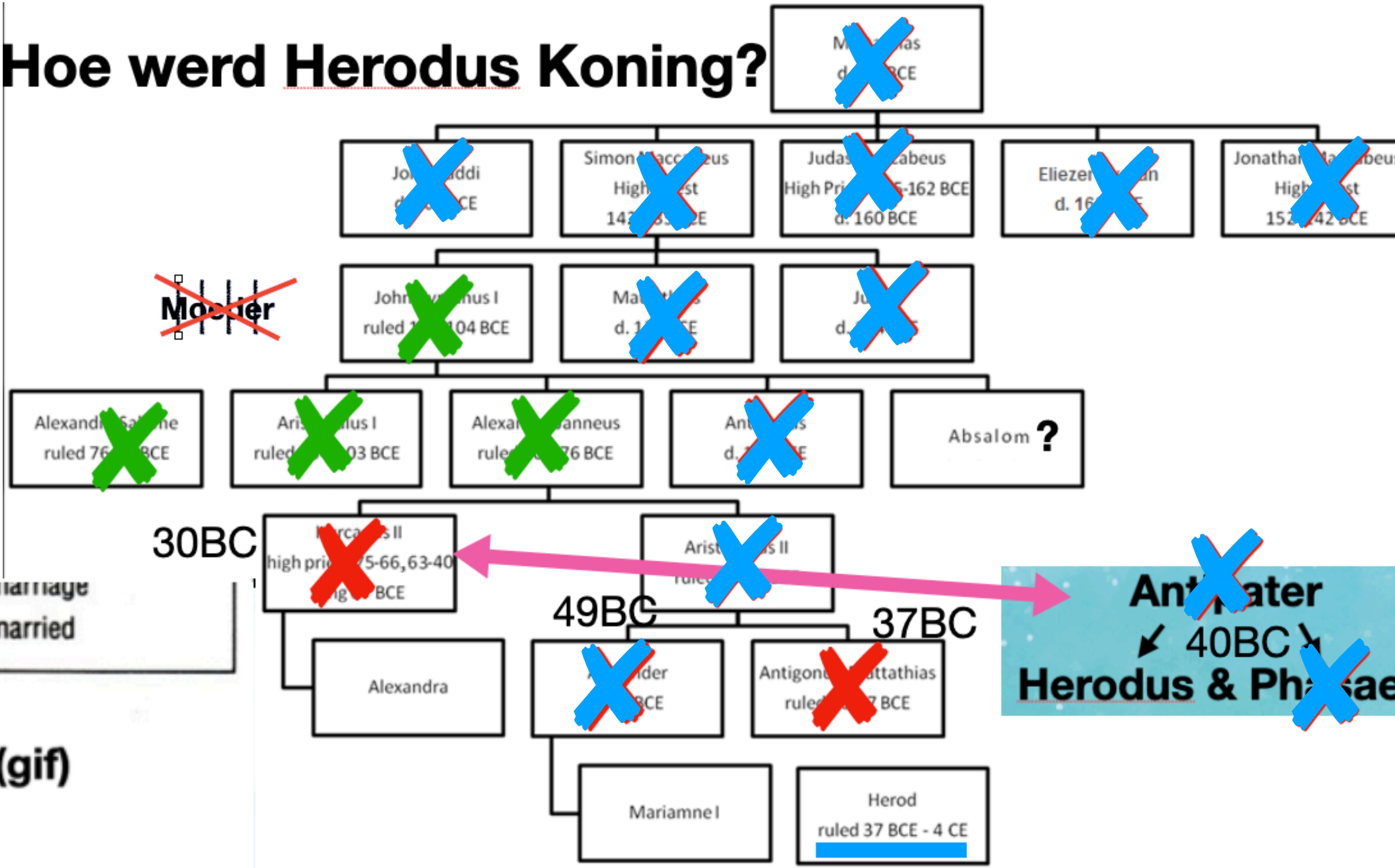
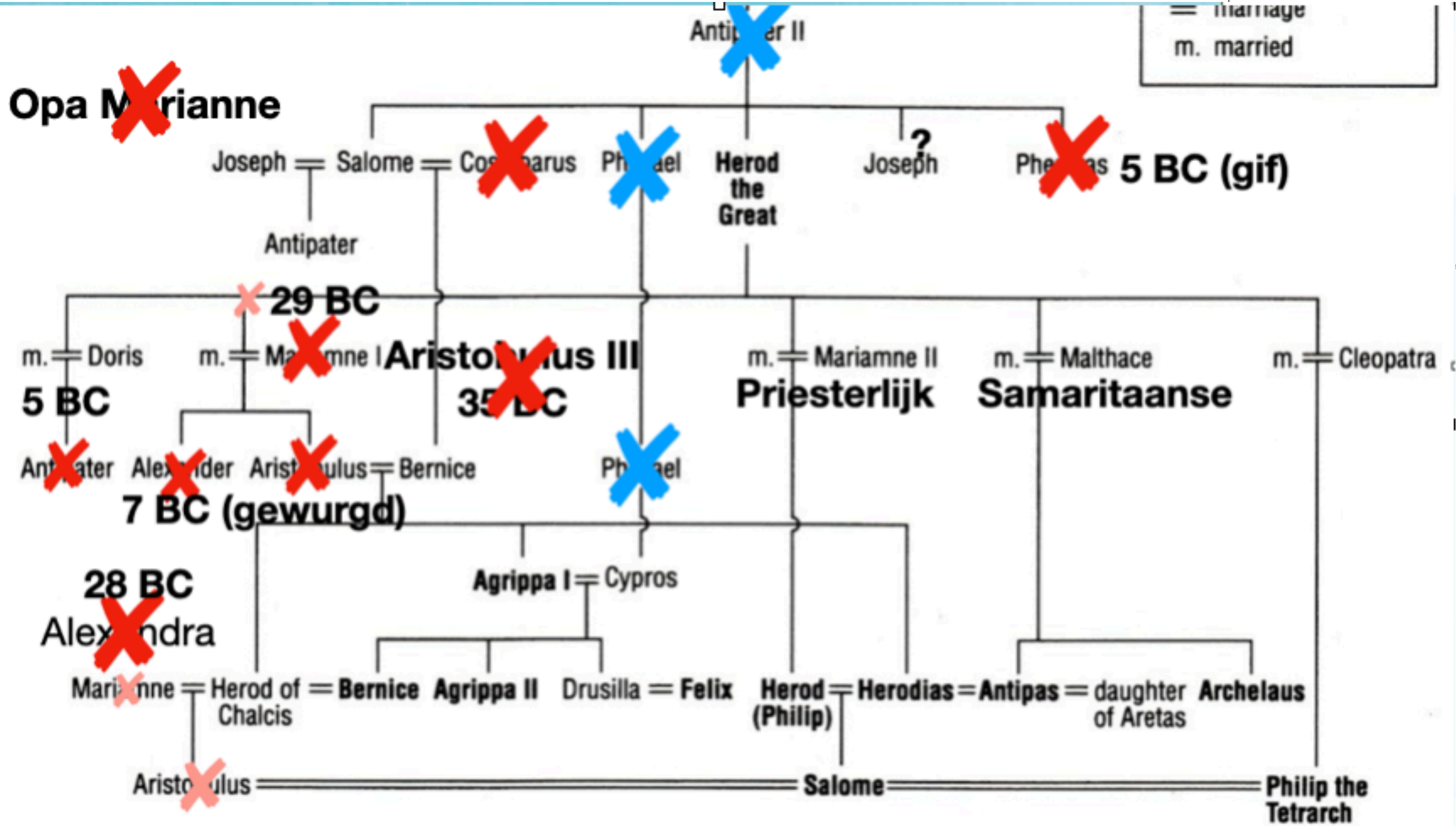

Twée belangrijke Joodse groepen ontstaan

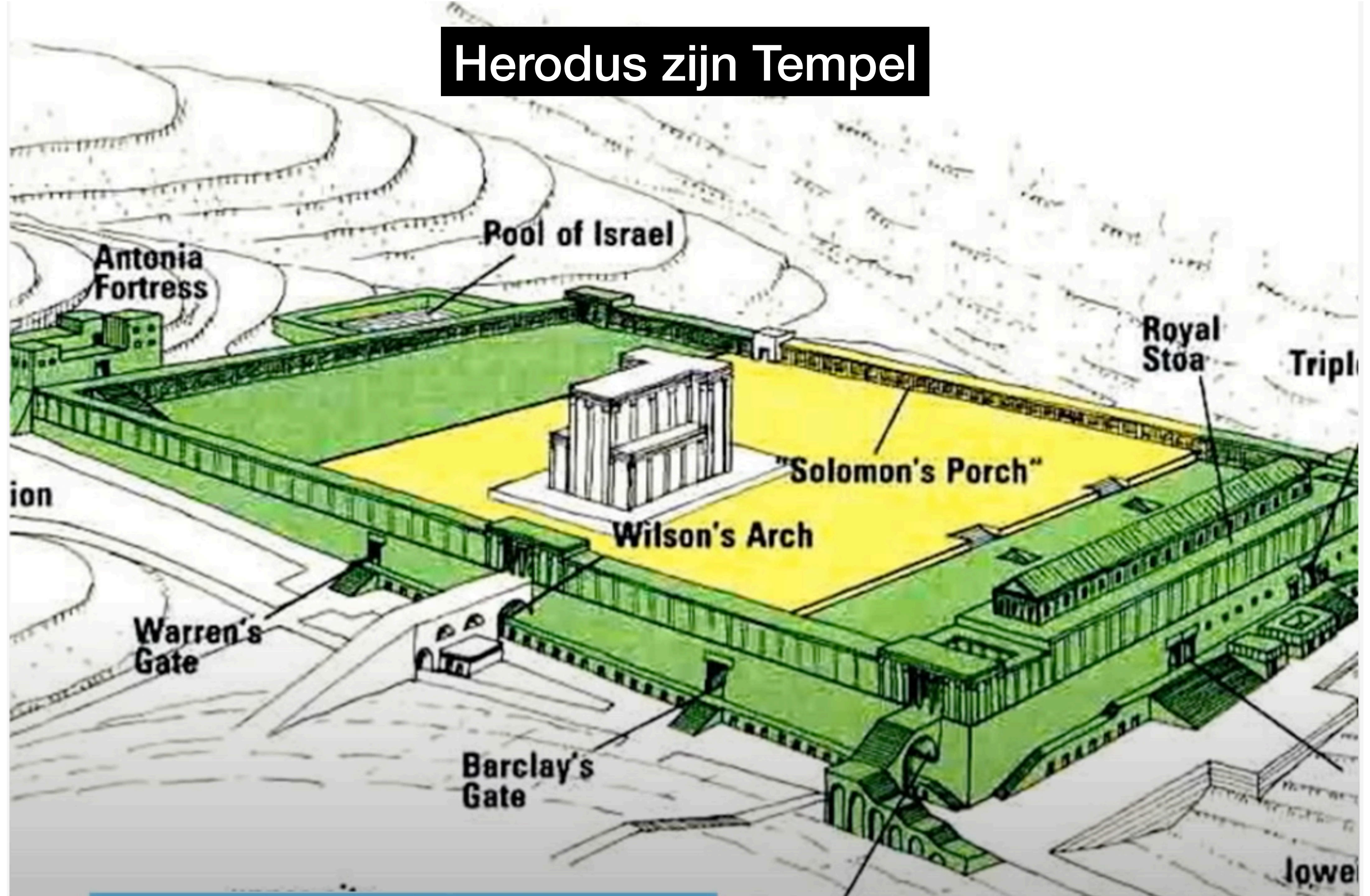
- Maccabeeën opstand breekt uit...
 - Na ruim 3 jaar >> overwinning
-
• Chasidiem (de vromen) ontstaan.• Farizeeën.	• Hellenisten: Griekse invloed.• Sadduceeën.
• Autoriteit van gehele Tenach.• Autoriteit v/d mondelinge Torah.• Geloven in wonderen, engelen, en onsterfelijkheid.• Geloven in opstanding der doden.• Dienden (ook) in de Tempel• Populair in synagoge en bij het volk.	• Torah heeft de grotere autoriteit.• Mondelinge Torah wordt verworpen.• Geen wonderen, engelen en onsterfelijkheid.• Geen opstanding der doden.• Regeerden in de Tempel.• Waren de rijken klasse.

De moorddadige weg naar Herodus zijn Koningschap

Hoe werd Herodus Koning?

Herodus zijn Tempel

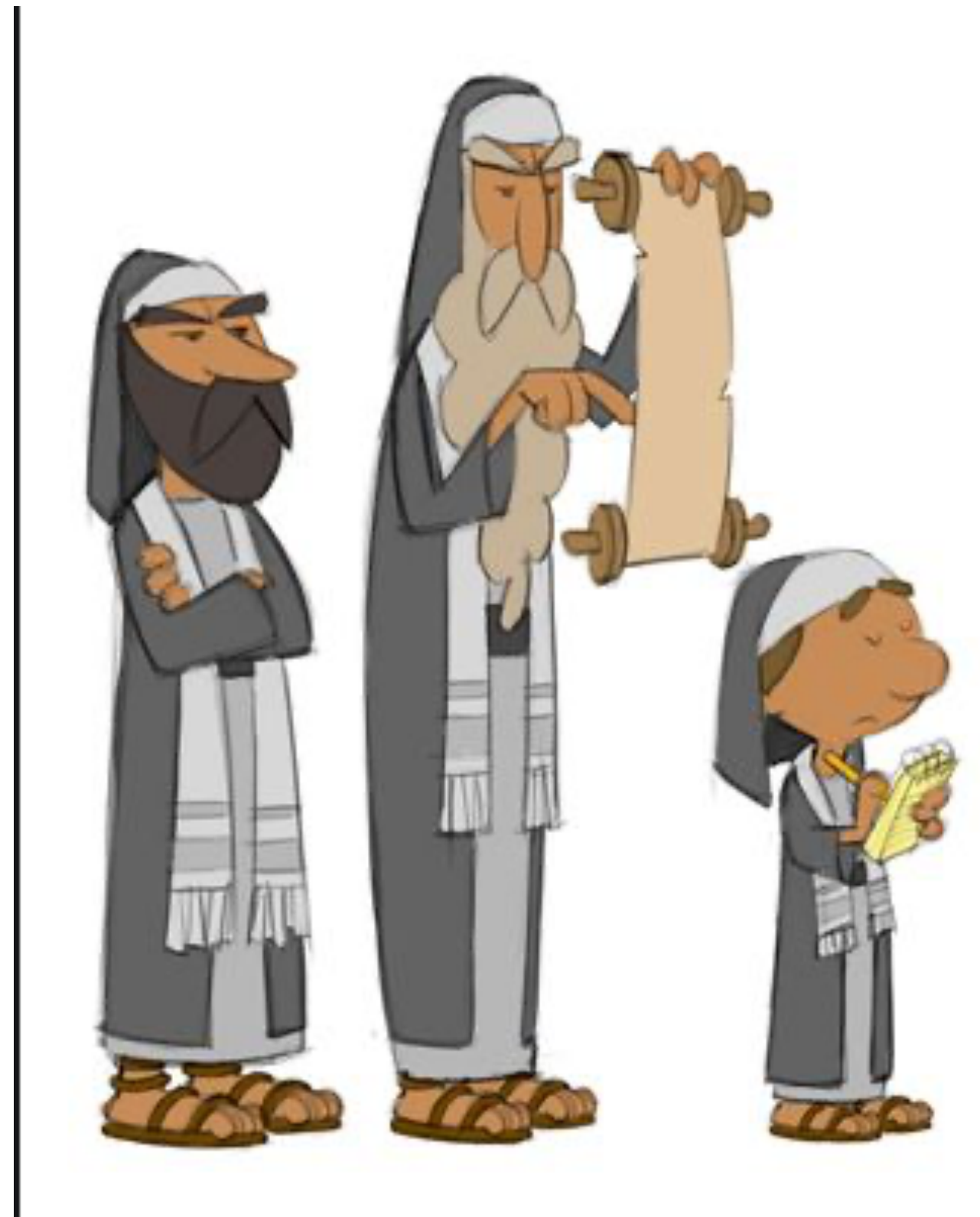
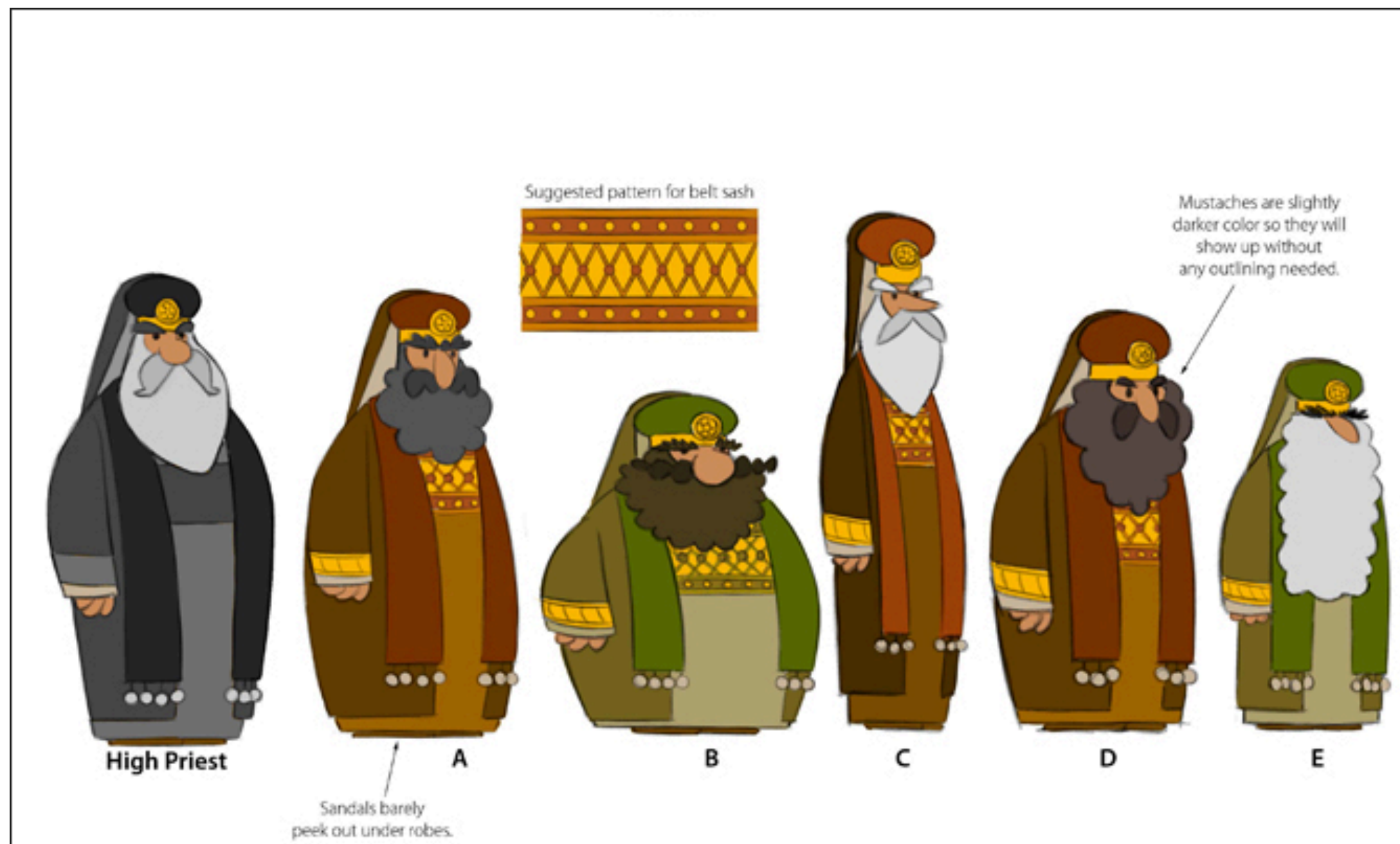
Belang: Inter testamentische periode

- Focus op het ‘correct’ houden v/d Shabbat.
- Bereid tot vechten en sterven om Gods Torah te volgen.
- Verlangen om streng afgebakende (religieuze) grenzen te stellen.
- Argwaan tegen “vreemden” die zich aan willen sluiten.
- Argwaan tegen Joden die “vreemden” willen laten aansluiten.
- Angst voor onrechtvaardig (handelen van) leiderschap.

Context

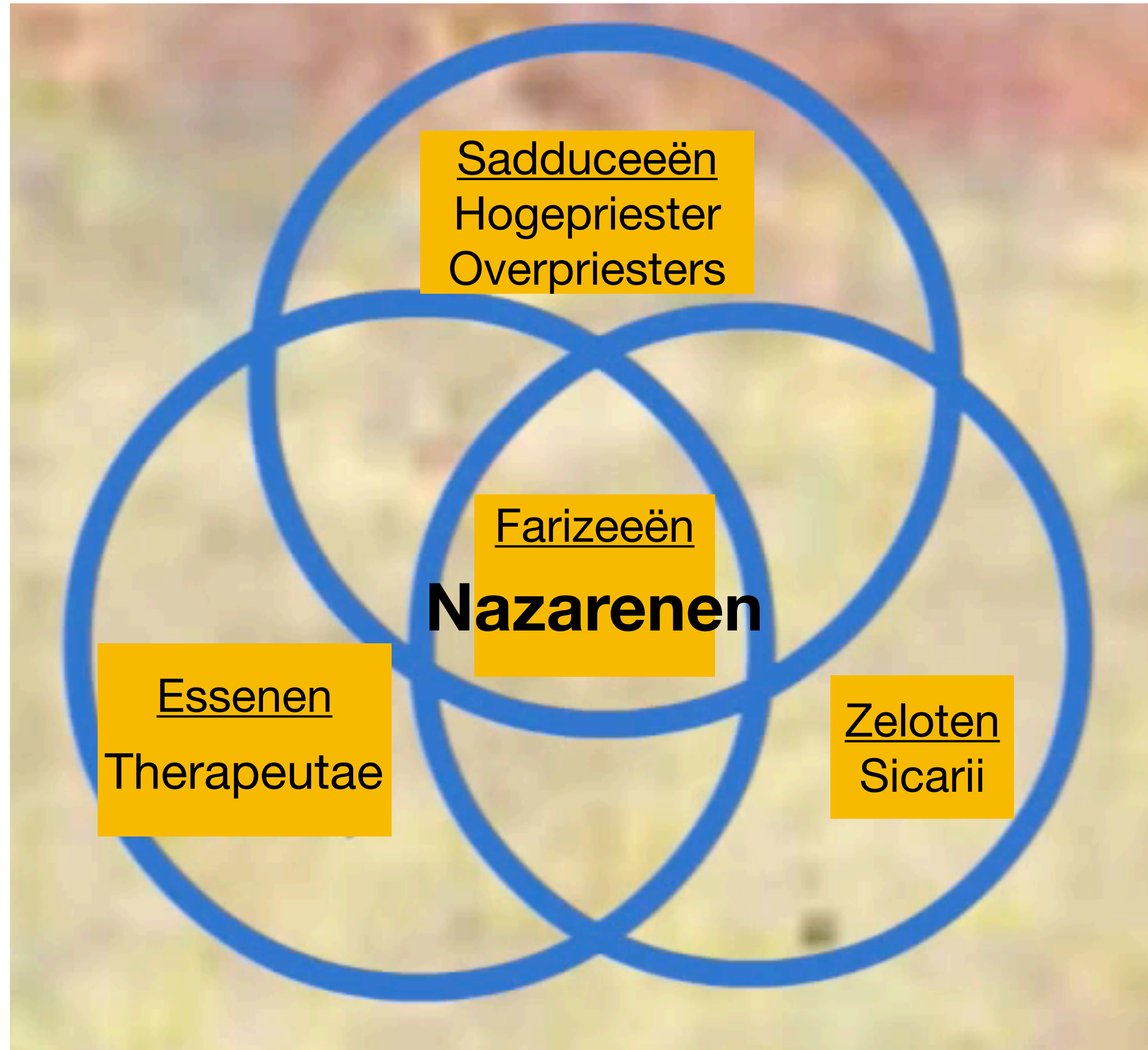
Joodse groeperingen in de eerste eeuw

Met wie zijn we het eens?

- Atheïst, Deïst, ID-er, Monotheïst, Christen, Creationist, Adventist, Messiaan.
- Respectvol naar anderen. (A,D,I,M,C,C,A,M)
- Er zijn grotere (goddelijke) krachten in het universum. (D,I,M,C,C,A,M)
- Die grote kracht(en) heeft/hebben scheppingswerk verricht. (I,M,C,C,A,M)
- Er is 1 God die de controle heeft. (M,C,C,A,M)
- De God van de Bijbel heeft de controle. (C,C,A,M)
- De God van de Bijbel heeft de controle en de wereld geschapen. (C,A,M)
- God verwacht nog steeds dat we Zijn Shabbat respecteren. (A,M)
- God verwacht dat we Zijn Torah nog steeds respecteren. (M)

Joodse groepen in de 1e eeuw

Schriftgeleerden

- Groep (Hand 23:9), Regio's (Mar 7:1).
- Dit maakt het lastig om (zonder context) goed te begrijpen wat speelt.

Overpriesters

- Leidende rollen in de Tempel (Mat 27:3), ziet ze daarom tegen in Jeruzalem.
- Over het algemeen Sadduceeën, dus Yeshua & Farizeeën niet goed gezind.

Oudsten

- Komen voor bij alle groepen.
- Dit maakt het lastig om (zonder context) goed te begrijpen wat speelt.

Herodianen

- Worden niet veel genoemd in Gods Woord.
- Betekent dat ook dat ze dan weinig invloed hadden op Yeshua's bediening?

Samaritanen

- Gen tm Deu waren belangrijk, verwachten vervulling van Deu 18:18
- Grote haat en nijd tussen hun en de Joden.

Therapeutae

- Uitermate profetische & allegorische interpretatie van de Schrift.
- Afstand gedaan van privé-eigendom.

Chasidim

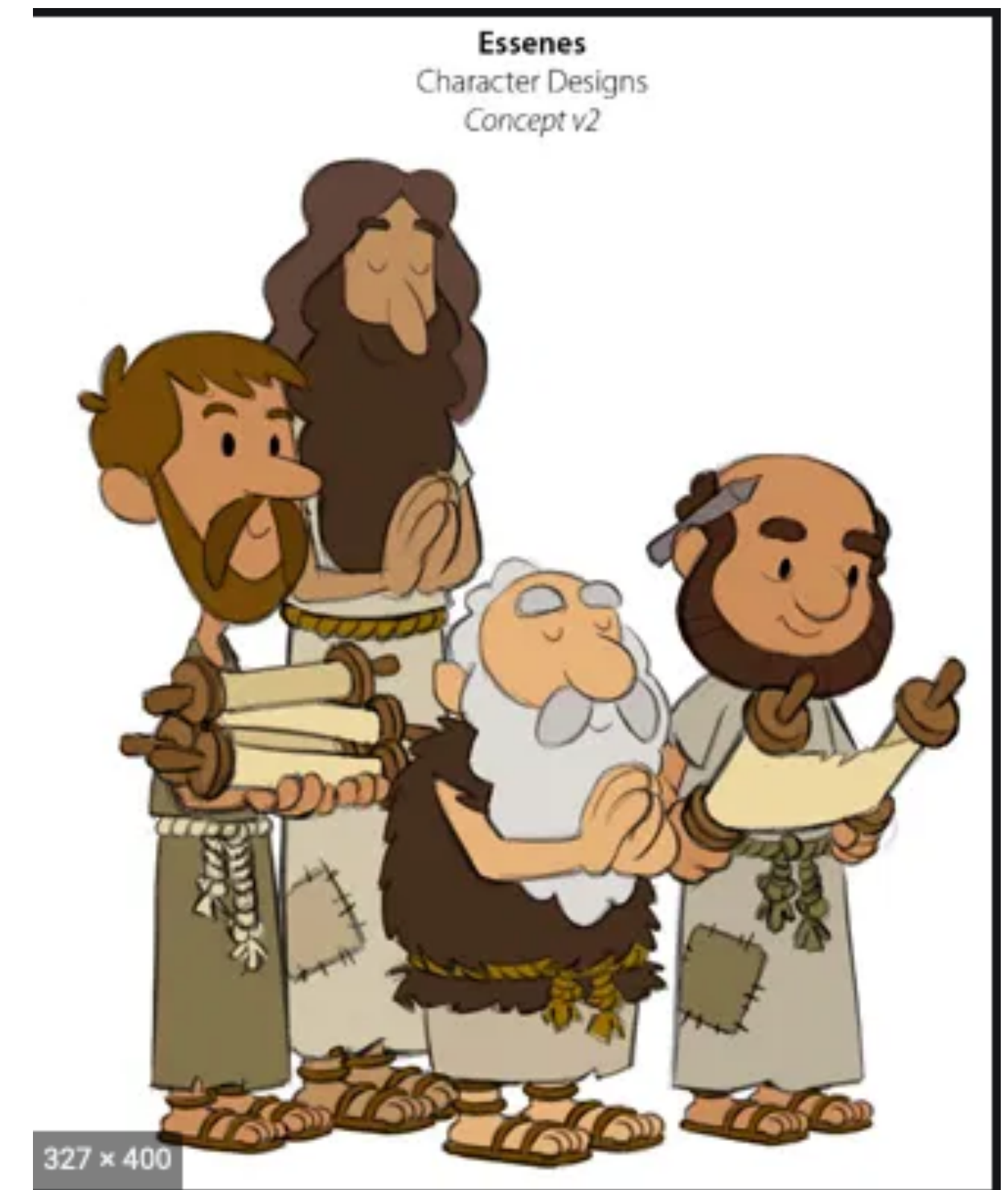
- Wonderwerkers & apolitiek

Essenen = Yeshua

- Ze verwachtten dat God een grote profeet zou sturen en twee verschillende "Messiassen" (gezalfde leiders), een koninklijke en een priesterlijke.
- Ze leiden een gemeenschapsleven.
- Liefde voor je naaste.
- Tenach is geheel van God.

Essenen ≠ Yeshua

- Strikte lidmaatschap vereisten, regels en rituelen.
- Haat voor je vijanden (Mat 5:43-44).
- Leefden afgezonderd van de buitenwereld.
- Beschouwden de tempelpriesters als onwettig en dus Tempeldienst als onacceptabel.

Sadduceeën = Yeshua

- Monotheïstisch.
- 5 Boeken van Mozes zijn het Woord van God.
- Israël is Gods land.

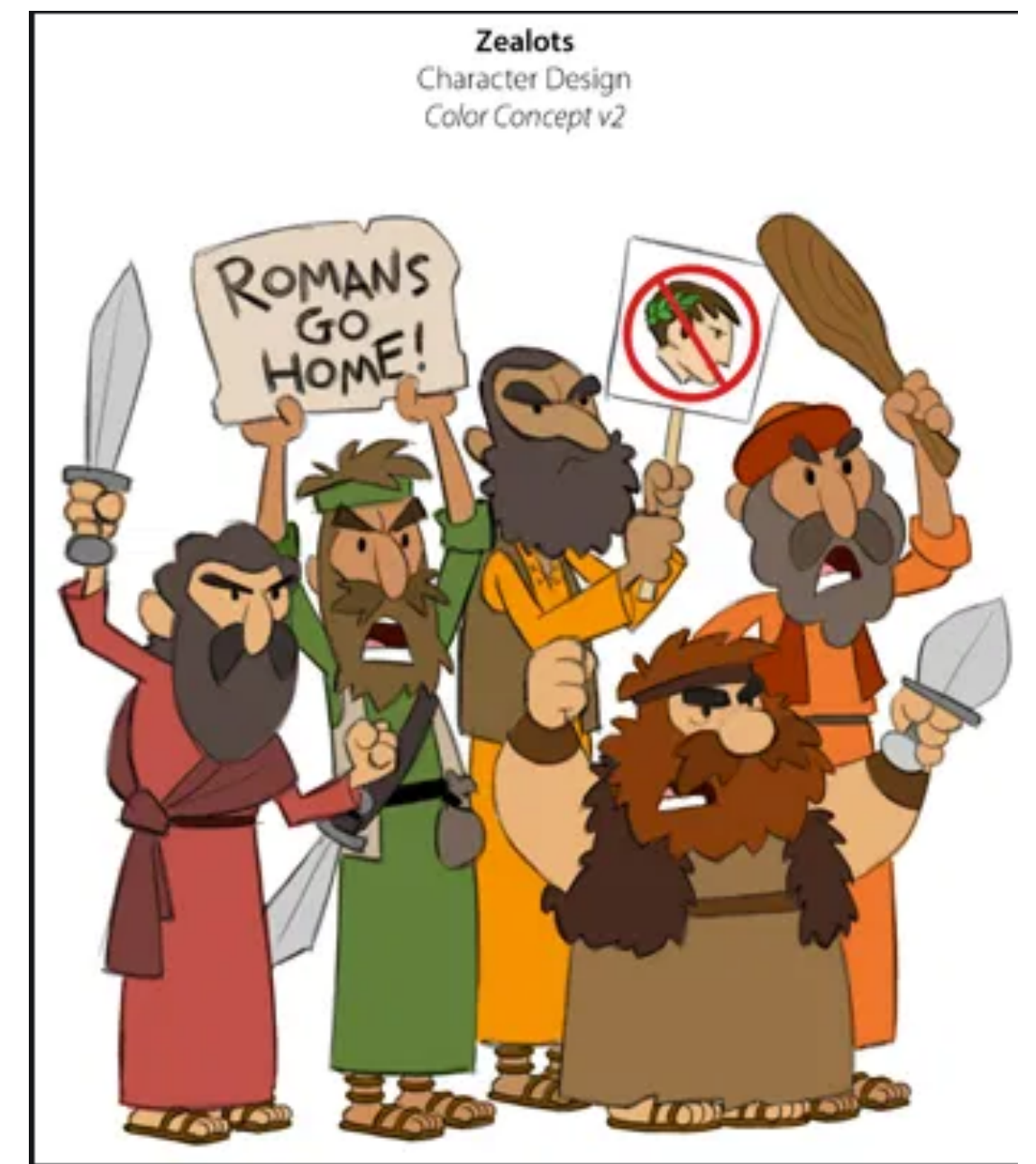
Sadduceeën ≠ Yeshua

- Leven na de dood.
- Tenach is (ook) het Woord van God.
- God doet (nog steeds) wonderen.
- Engelen bestaan en spelen een rol in ons leven.
- Demonen bestaan en spelen een rol in ons leven.
- Stonden letterlijk & figuurlijk te ver weg van Yeshua om regelmatig de dialoog aan te gaan.
- Wachten totdat Hij meer invloed had en proberen Hem vanaf dat moment te doden.

Zeloten & Sicarii = Yeshua

- Tempelreiniging zouden ze prachtig vinden (Mar 11:17).
- Ik breng geen vrede maar een zwaard (Mat 10:34).
- Verkoop je mantel en koop een zwaard (Luk 22:36).
- Sadduceeën op hun nummer zetten m.b.t. opstanding der doden (Mat 22:29).
- Als Simon (e.a.) een zeloot (binnen de groep) was dan zou dat ook mooi zijn.
- Geen enkele stad van de Samaritanen binnengaan (Mat 10:5).
- Ik breng tweedracht tussen vader en zoon, moeder en dochter (Mat 10:35).
- Wie vader of moeder liefheeft boven Mij (God) is Mij niet waard (Mat 10:37).

Zeloten & Sicarii ≠ Yeshua

- Een tollenaar als Zijn discipel (Mat 10:3)?
- Een tollenaar was rechtvaardiger dan Farizeeër (Luk 18:13-14)
- Belasting betalen? Geef aan de keizer wat van de keizer is. (Mar 12:17)
- Mat 5:43-44 U hebt gehoord dat er gezegd is: U moet uw naaste liefhebben en uw vijand moet u haten. Maar Ik zeg u: Heb uw vijanden lief; zegen hen die u vervloeken; doe goed aan hen die u haten; en bid voor hen die u beledigen en u vervolgen;
- Hand 22:21-22 God zei tegen mij: Ga ...naar de heidenen)
- Hand 23:13 Het waren er meer dan veertig die deze samenzwering beraamden.¹⁴ Zij gingen naar de overpriesters en de oudsten en zeiden: Wij hebben onszelf vervloekt met een vervloeking dat wij niets zullen nuttigen voordat wij Paulus gedood hebben.

Wie wilde Yeshua doden?

- Mat 12:14 & Mar 3:6 ... **Farizeeën** met de **Herodianen** om **ten val te brengen, in het verderf zouden storten, van Hem af konden, kwijt konden raken**
- G622 ἀπόλλυμι >> vergaan 33x, vernietigen 26x, verliezen 22x, verloren 9x.
- Er waren 5 andere woorden om doden duidelijk te maken >> 237x gebruikt.
- Was voor de waarschuwing in Luk 13:31.
- Was in Galilea waar de Farizeeën Hem, over het algemeen, goedgezind waren.
- Was aan het begin van Zijn bediening dus waarom nu al Hem willen doden?

Wie wilde Yeshua doden?

- Overpriesters (19x), Schriftgeleerden (8x) en oudsten (8x) zijn de hoofd verantwoordelijken voor de kruisigingsdood van Yeshua.
- In **Mat 21:45** & Joh 8:13 & *11:47* worden, (wellicht) ook, Farizeeën vermeld.
- 1) Het kunnen ze lang niet allemaal zijn (**Mat 21**; Joh 8 & *11*).
- 2) Jeruzalem >> machtscentrum elite... (**Mat 21**; Joh 8 & *11*).
- 3) Staat niet direct vermeld (**Mat 21:39**, Joh 8:37, *Joh 11:53*).
- 4) Overpriesters, Raad, Joden; dus % schuld lastig bepalen (**Mat 21**; Joh 8 & *11*).
- 5) Het is een gelijkenis, geen voorval (**Mat 21**).
- 6) Yeshua wist dat Hij zou sterven en ging vrijwillig >> stond vast.
- 7) “Ze” wilden Hem (voornamelijk) tot zwijgen brengen (Mat 12:41 & Mar 3:6).
- 8) Farizeeën waarschuwdten Hem dat Herodus Hem wilde doden (Luk 13:31).
- 9) Het was de farizeeër Gamaliël die opriep ze met rust te laten (Hand 5:34-39).

Overzicht van de verschillende groepen

- Iedereen had wel overeenkomsten met elkaar.
- Sommige groepen stonden ver van elkaar.
- Plek waar een voorval plaatsvindt kan belangrijk zijn.
- Tijdstip wanneer een voorval plaatsvindt kan belangrijk zijn.

Conclusies van deze studie

- Er zijn veel manieren waarop we een verkeerd idee kunnen krijgen wat een tekst in het algemeen en de Bijbel specifiek ons wil meegeven.
- Sterke wil om Gods Torah te houden, en daardoor streng afgebakende grenzen te creëren >> argwaan tegen buitenstaanders en heersers.
- Plaats, tijdstip en welke groep(en) meespelen is van belang.